

Glasilo Prekmurskih Slo-
vencov. Cena na leto 12
K., na mesec 1 K. Urednik
i izdajatelj Klekl Jožef vp.
pleb. Črensovci Prekmurje

NOVINE

Rokopisi se ne vrncjo.
Oglasi (inzerati) se sprej-
mejo. Cena za eden kva-
dratni centimer 1-10 fil.
za ednok, za večkrat
popüst.

Zaplésali smo.

Za časa vojske je bio po-
prek mir. Zalüvalo je pošteno
srcé. Proti konci l. 1918. se je v
divji ples zagnao narod povsod.
To je bio predboljševiški ples.
Pili i plesali so poleg toga pa
lámali, trli, ropali. Žalostni spo-
mjini od konca l. 1918. Leta 1919.
na hvalodávanje, ka ne trebe več
v boj iti se je glasi'o od vüst do
vüst: razvešalimo se, pozabimo
žalostni boj. I plésalo je v pija-
nosti vse. Pozabo je svet, da je
grešio i pokoro mora delati, po-
zabo je svet, da milijoni stradajo,
pozabo je svet, da so dužnosti v
tom žalostnom časi, dužnosti vere,
dužnosti poštenja, dužnosti držav-
ljanske, štere predpisüjeto i zah-
tevaio trezno povdárjanje, pre-
mišljavanje ne pa pijano skákanje.

Plésali smo i zaplésali smo...
Zaplésali smo poštenje, vero,
vrednost, najem siromakov. Mo-
žovje so v Ameriki robotili, naj
sirotam ženam olejšajo težave
vsakdnešnjega življenja... i one
v naročah drugih so se zaba-
vale na plesiščah i trgale vezalje
vernosti pred oltarom dane tečas,
dokeč so je nej raztrgale i za-
kopale... povile se fotive...
neštete... En stotnik mi je
pravo. Gor na Goričkom v ed-
nom kraji je več krčem... Edna
za drugih so vabile na plesišče lani
celo leto mladino, v vojaškoj
süknji i brez nje i ta je rada
bogala... Rada i rada se je
pokvarila. Te stotnik je pravo,
ka tak razvüzdanoga ljudstva ne
vido kak v tom kraji, kje se
teliko plesalo...

Mož je bio zgrablen, ranjen
po celom teli, žena pa doma z
plesa na ples... I kda smo jo
karali, ne dostaja se to, — je
odgovorila „ples je ne greh“ —
i je zaplésala jedino tolažbo mo-

žinjino, ka najde ženo tak čisto,
kakši je on... I kda pride z tem
vüpanjom veselo domo po du-
gom časi... najde ženo nosečo.

Veliki grešnik je bio. Daleč
je hodo vrastvo iskat na globoke
rane svoje düše i najšo je je.
Sveta se samo dotikao, odseh-
mao. Za strašne grehote svoje
se je pokorio z veselov pobož-
nostjov duga leta, noge je na
plesišče ne položo, naj se zah-
vali za düšno ozdravljenje, naj
se njemi te rane znova ne odprejo.

I prišo je med vesele brate,
kje se je vse vrtele i trdilo
„vživajmo, ne je to greh...
Začeo se je tüdi on... i rane
so se njemi páli odprle, štere je
tak daleč hodo vračit... naj
more vživati v tom dragom časi,
naj more piti i plesati. Začeo
je staro meštrijo tolvajije i ropar-
rije... Zaplésana je varnost
državljanska, pravica do svoje
lastne reči.

Te dni je plesala mati čet-
vére dece na Moravskom. Plesala
je tak dugo, dokeč se ne mrtva
ta prevrgla. Mož v Rusiji ne ve,
ka je njegova žena zaplésala
dužno materinsko skrb i ljübezen
do njegove i svoje decé.

14. februara tekočega leta
je v Ljubljani zagiftane pogače
dao pojediti Budina Ivani srednje-
šolci en drugi dijak iz učiteljišča,
(vči se za vučitelja) po imeni
Perko Mirko. Budina je vmro od
pogač Zastrupo (zagifto) ga je
pa zato Perko, ka bi se rad po-
lastio njegovih penez, štere je
potrebüvao za plese i veselice,
po šterih se je vsikdar potepao.
Je ne té nesrečen dijak zaplésao
življenje telovno svojega pajdaša
i življenje svoje lastne düše?

Slobodno i še potrebno je
veselje, ali kvara včiniti to ne
sme ne Bogi ne človeki ne
državi, ne düši ne teli.

Dva lepa shoda v Prekmurji.

Pred 2 tjednoma v nedeljo 15.
t. m. sta bila v lendavskem okraju
dva velika ljudska shoda. Prvi je bil
v Turnišči popoldne po večernici, na
kerega je prišlo več kak jezera ljudi,
čeravno ka so za shod samo tisti den
zvedili Govorili so na tem shodi č. g. dr.
M. Slavič, profesor iz Maribora od naših
pravie, kere mamó mi Slovenci tü v
Prekmurji, ter od zgodovine Prekmurja,
nadalje g. nam civ. komisarja dr. Jožef
Kočar, keri so razložili, kako velki
razložek je v uradih med prešnjimi in
sedanjimi oblastmi in nazadnje len-
davski župan g. Božidar Sever od
gospodarskih in ljudskih zadevaj.
Ljudstvo je vse iskreno pozdravljalo
in nad eno vüro z veseljom poslušalo
govornike. Na shodi so bili tüdi domači
g. župnik Sakovič in turniški dijak,
ki v Maribori študirajo, ter so toti
čas prišli ravno na počitnice.

Drugi shod se je vüro večer ob
6. vüri v Bogojini v šoli. Velika soba
je bila nabito polna ljudi in puno jiti
je še moglo zvüni čakati in poslušati.
Tüdi na dotam shodi so govorili č.
g. prof. dr. Slavič v narodnem in
zgodovinskem deli Prekmurja, — g. dr.
Jožef Kočar od na oge štera majo naše
oblasti tü v Prekmurji, — lendavski
župan g. Božidar Sever od ljudskih
potreb in od gospodárske zahteve da
se pravično in skoraj dovrši agrarna
reforma — domači č. g. župnik Baša
od koristi, kerih majo dečki i mladina
če se združijo v krščanskih slovens-
kih društvih. Vsem govornikom se je
zahvalil domači župan g. Smej. „Orli“
so potem zapeli „Hej Slovenci“, ter
je celo zborovanji znjimi spevalo. Pri
zborovanji so tüdi bili Lendavski
kaplan, domačin č. g. Andraš Berden
in domači vučitelj.

Na znanje g. županom.

G. civ. komisar vam naznanja,
da vam iz srca rad poskrbi dovol-
jenje, ka smete iti v Ljutomer ali
kakše drugo bližanje mesto na par
dni, kde te na lastne oči vidili ka za
dela ma občinski tajnik. Osem žu-
panov se lahko glasi za to pri g.
komisari v Soboti.

Eto nikaj, drži dobro!

Okoli dva tri tjedne mi pripovedavao eden deček, neščem povedati otkec, — da prej pravica že v Prekmurji tudi mrla. Znajo „guspoud“ — mi pravo, prve smo mi poküüvali na Štajerskom pa v Medjimurji sefelé mogoče stvari: kožo, poplate, obleč, živino, pa se to za dober dobiček odalo v Madjarskoj. Zaj pa, da so vözmislili to stemplanje pejez, zmrznulo je vse, more biti i pravica tudi. Ešče mi pred očmi stoji te mladi deček, vidim žalostne oči njegove, pa mi jako žao za njega. Naj se malo poméri, zato se piše te članek, pa za druge Prekmurce tudi, šteri ne vejo ranč tak kak on: *ka so li zaistino pejezi?*

Či maš kravo, štera si nej potrebna, ali čreveov nemaš, pa obleke tudi nej, ka ti je dužnost? odati kravo, premeniti za drugo blago: za peneze, pa peneze pali premeniti za črevle, za gvant. Penez je tudi ranč takše stvarjenje človeče kakse so naprimes črevli, ali gvant. Razlika je to, da za drugo potrebočo se delajo črevli, pa za drugo penezi. *Da penez je edna takša reč, za štero se premeni vse, ka se küpiti, pa odati more.*

Pride kmetica na trg (plac) v Lendavo pa belice prnese. Či dosta je takših, šteri belice punüvlejo, te se malo kje najde küpec, cena spadne, za malo penez se premeni jajce. Ta resnica svetlo stoji pred vsakšim. Pa je to zaistino pravično tak. Či več jabok, te menje vredno edno. Ravno tak smo spenezom.

Za časa boja je dežela dosta dužnosti mela, več pejez potrošila za mesec dni, kak v mérnóm časi mogoče celi orsag jih meo. Naši bivši veliki pametaši so si lejko pomogli. Štampali so si telko banke, papirnate peneze, kelko njim samo potrebno bil. Pa kaj se zgodilo zdaj? Dosta je bilo penez, zato njim vrednost spadnola. Ravno tak kak to pri jabokaj ide, ali pri belicah na trgi (pijaci.)

(Nadaljavanje.)

Občinski tajniki.

Ka so ti? Pomočniki županov (rihtarov). Notariuše so bili gospodje županov, župani so pa gospodje občinskih tajnikov. To je razloček. Tajnik mora poleg düšne vesti verno spuniti vse, kaj njemi župan v službenih zadevah (dugovanjih) zapove.

Župani da so se ne vsi zadosta včili, ne morejo vsi dobro zvršiti vodstvo občine zdaj, kda nega notariušov, potrebni so njim zato pomočniki to je tajniki. Ne pozabimo

nadalje, da občine dobijo vsikdar več pravic, vsikdar več znanosti de potrebuüvao i dela meo zato župan. Tajnik de njemi šo tu na roko. Župan ma tudi gospodarstvo, ne more sam vsem želam veščanov po volji iti, mora meti pomočnika i té je tajnik.

Ne je potrebno vsakoj občini meti tajnika, 2, 3 lahko majo ednoga. Kak nam je g. c. komisar pravo, zdaj v začetki plača država té občinske tajnike. Če je domači človek, ki ma tu hišo, de zadovoljen z menjšov plačov i ljudstvo bo z vüpanjom k njemi pribajalo v vsakom dugovanji i menje stroškov melo. Menje košta li če doma da v véši po lai cení napravili kakšo prošnjo kak pa dugo potlačiti v Soboto do g. komisara. Domači zglasite se. Evangeličanci tak kak, katoličanci! Okoli 50 jih trebe kje župani (rihtarje) sami lahko vse napravijo se ve da tam ne trebe tajnikov, ali takših občin je malo. Prekmurci zato na delo v belo Ljubljano, ne zamüдите zlate prilike. Razglas na zadnoj strani vam več pove.

Gospodi šolskomi nadzorniki naznanje.

Pravice naših verskih šol nikomi ne prepüstimó. Naše verske šole so vživale popolno antonomijo, pod prvejšov vladov i te pravice smo tudi novoj vladi naznanili. Ne püstimó si je vzeti. Poleg teh pravic učiteľa odeberé (voli) šolski stolec i to volitev potrdi cerkvena oblast. Ta naznani potem volitev po šolskom nadzorniki viadi. Zaütevamo, naj nam naznani g. šolski nadzornik imena onih učitelov, štere šče knam poslati, brez našega pitanja i naše privolitve ne moremo nikoga spoznati za svojega učiteľa.

Solski stolci.

Kratke črtice iz naše zgodovine.

Prvi izmed teh priseljenih Slovenov so šli naprej z mečom v roki notri do Grčkoga. V svojo oblast so spravili celi Balkan, in tak so nastali iz teh prvih Slovenov trije zdajšnji narodje, namreč Horvatje, Srbi in Bolgari. Razdelili so se — kak zdaj pravimo, gda si bratje med sebov razdelijo imanje. Več ali menje na tistom prostori kak se ešče dnesden nahajajo.

Prvi, namreč Horvatje, so v začetki meli vojvode ali „bane“. Leta 914. so pa že pod Tomislavom osnovali kraljestvo, šteromi so dali ime Horvatska, oni so se pa od onoga časa zvali Horvatje.

Drugi so postavili svojo domo-

vino na Jug od Horvatov, in so se zvali Srbi, kak ešče zdaj.

Tretji so šli najdale na vzhod, gde so v tistom časi živeli mongolski Bolgari. Te so se mogli podvrči Slovenom, ki se pa od onoga časa zorejo Bolgari.

Tisti Sloveni pa, ki so ne šli na Balkan, nego so se stavili poleg Save, so ne spremenili svojega imena. Zvali so se Sloveni ali Slovenci. To so naši slavni in pravi slovenski predniki. Oni so že davno mrtvi. Dobra deca pa tudi po smrti svojih starišov kažejo svojo läbezen do njih stem, da čuvajo vse, ka so od njih herballi. Tem našim starim očom se mamo zahvaliti, da so nam spravili tak lepo domovino. To so Idali nam, to moremo čuvati, poštvati, ljubiti in braniti.

Ne je naš namen tu govoriti niti od severnih niti od Jugoslovanov, nego samo od Slovincov. Vidiš smo že, kak so se naši stari Slovenci stavili v dolini poleg Save. Tu odnet so počasi razširjali svojo novo domovino. To je pa ne šlo zlepa nego z bojom. V tistom časi je ešče v Panoniji, poleg Save, Drave, Mure in doli pri Soči do morja živelo dosta rimskoga ljudstva, pa tudi starih Ilircov in Kelto. Tudi Nemci iz Bavarskoga so šili v te kraje. Naši Slovenci so počasi vse te premagali. Najprve so šli proti Tirolskomi, potem pa poleg Mure globoko v Grnje Štajarsko daleč mimo Gradca. Nato so šli na jug notri v Italijo do vode Tagliamento, na zadnje pa na sever proti Donavi, od Budapešte pa do Beča je bila meja med Slovenci in Čehi. Tak velika je bila v tistom časi naša domovina. Mi smo bili nikak v njeni sredini. Vse to se je dovršilo okrog leta 600 po Kristusovom rojstvi.

Zdaj so naši predniki želeli lepo v méri živeti, nego ne so mogli. Meli so dva sovražnika. Prvi so bili Avarci (Obri) drugi pa Nemci. Avarci so večkrat vdrli v slovensko deželo, ar so prebivali poleg med Donavov in Tisov. Od njih piše nepoznani naš pisatelj „Starin Železnih i Salajskih Slovenov“: „Prišli so mrski Avarci, šteri so podjarmene narode kak robe k najtežejšemi deli z nečlovečkim bitjom napregali, njim malo in slabo jesti dali, nikaj njim ne püstili, krščenike ešče marjeli“. To so bili jako močni ljudje, zato so se skoro vsi Slovani, severni pa južni, združili proti njim pod ednim vojvodom in prvim kralom, ki se je zvao Samo. Z združenimi močni so premagali toga prvoga sovražnika. Meli so pa ešče drugoga. To so bili nenemški Franki. S temi so meli dve bitki. V prvoj so naši bili premagani v drugoj so pa zmagali in se rešili sovražnika.

(Nadaljavanje.)

Dom i svet.

Jugoslavija. Protiverska liberalno-socialistična vlada je mogla odstopiti. Ljudstvo je drugoga haska nej melo iz štirimesečnega proti postavno-ga ravnanja liberalcov i socialnih demokratov kak to, da so rasle banke velike den za dnevon kak gobe, da bi požrle vrednost kmetov i si podjarmile premoženje cele države. Nikdar se je nej tak svetio pokazalo, ka je politika socialnih demokratov i liberalcov laž, kak zdaj. Socialni demokrati se v prsi bijejo mi branimo pravice ljudstva, da je popi i bogatci ne derejo. I oni so je odrli. Vzeli so njim 20 procentov penez. vzeli so njim štiri korone i ga dali ta za en dinar, vozili so se breplačno i iskali zveze s svojimi pristaši po Češkom i v Austriji da bi kupili kaj za Jugoslavijo. I kupili so peči železniške „stare poštrihave“, mesto novih, štere do praj samo te vozile po železnici, če junce pred nje vprežemo. I meli smo tri takše do ministre iz vrste rdeče socialdemokracije, štiri so poleg svoje mastne plače še 2000 kron na den zvnredne plače vlekli, kda so kje potivali. Ne čüdo da so radi zato potniki bili prek mej državnih. Zdaj kda so mogli odstopiti, so se zglasili pri regenti Aleksandri pa ga spomenoli, ka nevolja bozdaj v Jugoslaviji, ka oni odidejo. Se zna, da si je regent to saganje ne na srce vzeo i bole mirno spi odtisti mao, ka te tri gospode ne tiščijo več mehki ministerski stolci.

I kak socialni demokrati ravnata so krvi liberalci da se je orsag v teh nevarnih časih proti postavno ravnao to je brez parlamenta (orsačkoga gyülesä). Gospodje ministri so gledali samo sebé ne pa pravice ljudstva. Zdaj se sestavlja nova vlada, štera de z državnim zborom, zvanino predstavništjom, ali parlamentom ravnala državo.

Romanija. Ruski boljševiki so napadnoli romansko vojsko, a odbiti so. Boljševiška vojska šte 800 jezer vojakov i 2000 topov (štükov). Vojska proti njim je menjša.

Madjarsko. Državni zbor se je sešo. Zvoljen je predsednik, ki je nagovoro poslance (követe). Spravišče se je začelo po božoj službi, štera se je vršila v dvorani pod kupolov (kupolaterem.) Predsednik je v svojem govori narisao nesrečo Madjarske, šteroj sta boljševizem i romanska zasedba več kvara napravila kak celi boj. Istina, je reko, da je bodočnost naša brez vüpanja, — a vendar se vüpamo da z našov madjarskov žilavostjov vse popravimo i da našo notrašnjo i zvnješnjo politiko bo

vodo čisti madjarski düh. — Rüdärje so šteli štrajkati i si plačo povekšati. *Horthy*, vojskovodja njim je odgovoro, ka primerno oni majo najvekšo plačo v državi i če bi poskušili štrajk, najostrej bi je dao kaznövati (pokašti gati.)

Mirovna konferenca. Madjari so dobili 8 dni odloga, da naznanijo vse svoje zahteve. Wilson je Italiji naznalo, da ne privoli v to da bi londonska pogodba proti Jugoslaviji valäla. Zavezniki so se grozno zagreznoli nad tem ostrim nastopom Wilsonovin i so se omehčili. Brez Amerike, kak Wilson pravi, se poderé mirovna konferenca! Talijani so že tak popüstljivi grätali, da Dalmaciji Autonomijo ponüjajo. Še več do ponüjali. V Banati so meje na hasek Jugoslavije popravljene med tov i Romanijov.

Kmečka zveza.

Vstanovljena je na Melincih. Načelnik: Forjan Števan, namestnik Düh Marko, blagajnik Maučec Mihal, tajnik Forjan Števan, odborniki: Küzma Števan, Jerič Matjaš, Pétek Ivan, Ozmec Franc, Glavač Martin. Kotrig je pristopilo 255; v *Nedelici*. Načelnik Čeh Franc, namestnik Horvat Števan, tajnik Režonja Jožef, blagajnik Bakan Števan, odborniki Zver Ivan, Čeh Marko, Düh Števan, Radoha Števan. Kotrig ma 96.

Kaj je to : načelnik? Načelnik se zove, štiri vodi v občini društvo kmečke zveze. Zato ka na čeli cele zveze stoji, so zove *načelnik*, (fönök po madjarskom); lahko ga tüdi za predsednika (elnök) imenüjemo zato ka naprej mora on sedeti to je voditi zborovanje ali spravišče. Po našem domačem bi ga za „glavo“ zvali. Ali trda glava mora biti, ka se ne zboji protikršćanskih komarov.

Odgovor kmečkoj zvezi. Z župani dolnjelendavskoga okraja je „kmečka zveza za Prekmurje“ na vlado protest poslala, da se jedini vekši uradnik Prekmurec, dr. Kočar, ne sme predstaviti z našega kraja. Namenili so ga v Novi Sad premestiti. Na protest je prišo zadovoljiv odgovor; deželna vlada se je Belgrad poro-

čala, da se dr. Kočar naj neha v Prekmurji.

Na zahtevo kmečke zveze, naj se dovoli Prekmurcom izvoz v N. Austrijo ali na Madjarsko, da se blago zameni za blago, je odgovorila deželna vlada da je to dugovanje že rešeno stem, da se kúpüje že prinasa blago i izvažä v Ljubljano, kje je središče trštva.

Mi toga odgovora ne vze-memo na znanje. Kak znajo z Ljubljane prek Špilja voziti v Gradec, znämo mi tüdi, tü je bližnja pot. Zakaj bi plačüvali mi dvojno foringo, edno do Ljubljane drugo odtec do Gradca, da naravnost lahko po kratkoj poti pridemo v Gradec. Prošnjo za to dovoljenje znova vložimo, g. c. komisar jo bo podpirao, kak je obljübo. Zavoljo izgonov i delavcov še čakamo odgovor.

Giasi.

Nevarno so obetežali Keresztury Vince, plivanoš na Cankovi. Vgorečo molitev farnikov jih pri poračamo.

Prvi! Nasledüjte ga! Prvi, štiri je za siroto *Novine* plačao, je g. Štimec Jürj iz Sr. Bistrice. Što bo drugi, naj se zglesi.

Dve teleti so vkraunoli iz štale g. plivanoši pri Sv. Bedeniki, Faflik Franci i eden roj. Kre hiše so igrali tolvajje i stem lajanje psa zadüšili, da se ne zadosta čülo.

Cena cukra bo 35—40 koron v Prekmurji, kda pride. Zdrüge države se bo privažao, doma se ga ne dela zadosta.

Kmečka zveza i kmetijsko „društvo“. Je to vseedno? Ne, ali lahko je zdrüženo. Kmetijsko društvo predpišüje 15 koron plače na leto i za to kmetom i ide na roko pri kúpüvanji kakše škeri itd. V Soboti je prile bilo vogrsko takše društvo „gazdasági egyesület.“ Najboše je, če kmečka zveza kak takša stopi v kmetijsko društvo. Prosimo na to gledoč od g. Vojska odgovor.

Prelepi dar. Iz Žižkov Cigan Jožefa dečica, Francek, Jožek, Mariča i Katica je včäši kakši dar dobila, da bi si kaj kúpila ali se na komediji vozila. I dobro vzgojena deca se je zatajila, penez ne potrošila, nego je darüvala na misijone. Teh 12 koron dosta bo vagalo (tehtalo) pred dobrim Bogom.

Dolnjelendavski župan g. Božidar Sever je vse župane povabil, da v kup spišejo živino, ki jo majo k oddaji, ki bi bila za plemen. In to samo kome in govedo. Tota živina bo se potem prodala po boljši ceni za tiste kraje, kjer se živina primankuje.

V **Dolnjelendavi** ima gospodarska zadruga nekaj mele pšenične in kukorične. Občine dobijo nakaznice pri g. župani v Dol. Lendavi.

Šhod (gyülés) županov bo v Lendavi v sredo 3. marcija. Povabeni so poleg županov tudi občinski svetovalci.

V **Dol. Lendavi** se po prizadevanji lendavskega župana g. Božidara Severja začne v ponedeljek 1. marca štiri razrede elementarske in eden razred polgarske šole. To je že bilo potrebno, ka deca so se že tak dolgo nikaj nej učila.

Sobočki gospod i dolenski kmet sta se srečala. Sobočki jugoslovanski gospod, ime je naznāno, je našemi kmeti to le pravo: Ka kmečka zveza? Vsamostojno stopite, ta de vam grūnte delila. Popi so krivi, ka so grofovski grūnti ešče ne razdeljeni pa njuvi i ka z grofovskih imānj se nemrejo vōvrēi njegovi čestniki i slugi. Naš kmet je ne zastopo toga guča zato ka on samo čednoga človečega razmi, a stare krave so praj vse po vēsi začele mūkati, kda se je to razlaganje vršilo. Zarazmile so kravji guč.

Posiljamo v Ljubljano z Prekmurja že živež. Okoli dvesto glav živine i svinj je že ta spravljenih.

Srečo iščejo. Ništeri gospodje, sterim so naše razmere najmenje znane, ne poznajo bolečin naroda, so nekši program napravili in rasposlali med lūstvo. Program je tak zviti in se tak vidi da bi bio pripraven za naše lūstvo, ali plašči, pod šterim delajo i voditelje te misli so drugi. Što so pa? Voditeo te misli in organizacije je eden gospod, šteri je že pod Tkalcem za socialno demokracio delo, in znamo kelko nevol je bilo onoga časa. Kaj so pa bili tej gosp, steri nam to pripravljajo? So živeli med nami ali so delali z kmeti? Nej. Sila jih je prignala domo za krūhom zdaj bi pa radi nekaj med nami kmeti valāli in svojim praznim obečanjon nas za svoje socialistične namene pridobili, in v naš tabor kmečke zveze razdor napravili, da tam ležej bi nād nami gospodūvali. Mi pa se vsi proti vsakoj (novoj) organizaciji postavimo; v kraj žnjov! Naše mesto je edino kmečka zveza kak za Katoličane tak za evāngeličane, da združenov močjov premagamo, vse kaj je nam protivno in nevarno. *Zaveden Slovan.*

Naš živinozdravnik. Zgodilo se je v ednoj vesi na Dolenskem, — neščemo je imenūvati, — da je

ednomi verti krava ne mogla skotiti. Poslali so po živinozdravnika. On pride. Ali žali Bog, ne je mogao rešiti nič. Prejšla je krava z teletom vret. Živinozdravnik si je pa računao 600 koron za 12 km. dugo pot. Prejšla krava z teletom vret i ešče 600 koron! Gospodje! Ne tak, ne. Mi smo mislili, da nam takše častnike i uradnike pošljete sem v naše Prekmurje, ki do se zanimivali za naše lūstvo. Ali kak vidimo celo nasprotno se godi. Ta gospoda tudi samo svoje žepe ščejo napunjavati.

V **Beltincih.** G. Lejko Števan kaplan, je razložo navzočim pomen kmečke zveze. Članov je pristopilo 101. Za predsednika je bio zvoljen g. Čačovič Jožef. Podpredsednik Bernadi Ivan, blagajnik Smodiš Števan, tajnik Balažič Števan mlajši. Odborniki Olaj Jožef Škafar Matjaš, Balažic Jožef, Vöröš Mihai i Baligač Janoš. Pozivamo vse Beltinske, ki so se še ne dali notri spisati, naj to včinijo kak naj prve, naj boda močna naša kmečka zveza, ar v druženjji je moč.

Jezerke ne jemljejo na pošti. Dosta jih je ponarejenih. V „Jandranskoj Banki“ v Ljubljani je 25 takših dijaštvo do rok dobilo. Banke same že norijo. Jezerk od nikoga ne jemljite tečas, dokeč se ne posvedoči, ka so valane.

Vogrsko. N. Austrija je odgovorila Vogrskoj, ka se ne de pogajala za zapadne županije, (Vas, Sopron, Moson) nego moro pripasti k N. Austriji, kak je v Parizi določeno. Predsednik vogrskoga državnoga zbora je Rakovszky Števan. — Kila petrola i cukra na Vogrskom košta 600 K.

Vmro je v Bosni dr. Pero Rogulja voditelj kršćanske stranke v Bosni. Žalujejo za njim kmeti i delavci.

Prememba penez.

Do 15. marca toga leta spremenijo se za dinare pri vseh davčnih (porcijskih) uradih bankovci 1000 K, 100 K, 50 K i 20 K, kateri so službeno markirani.

Od 15. marca toga leta naprej ne spremeni se več ne eden odgornjih bankovcov, pa tudi nikša prošnja zato ne bude več pomagala.

Zato se naj vsaki popašči pa naj spremeni svoje kronske bankovce do 15. marca, ar potem gornji kronski bankovci ne bodo več valāli.

Do dalnje naredbe ostanejo še v prometi samo

- dinarski bankovci (dinari) „Srbske narodne banke“ pa
- službeno štemplirani 1 K i 2 K bankovci, kak tudi službeno markirani 10 K bankovci „Austro-ogerske banke“.

Kr. davčni urad v D. Lendavi.

Orel.

Orlovski odsek se je ustanovil v Beltinci, članov je pristopilo 18. Za predsednika so zvolili Rous Števana, podpredsednik Baša Karol, tajnik Smodiš Matjaš, blagajnik Sver Števan. Zato vabimo vse mladence, stopite v orlovski odsek, stanite gori iz spanja. Vreme je tu, da začnemo delati in se organiziramo za dobro reč.

Pošta.

Marič L. Večeslavci. Po poštnoj izkaznici št. 20. ste lani poslali 8 K. Duga je bilo tak na lani še 12 K. Na letos je potomtoga plačano 8 K. **Titan Fr. Krog.** Slobodno vsako četrt leto pošljete. **Bakan Števan, župan, Nedelica.** Hvala na dopisi. Blagajnika ste mi ne naznanili, zato sem spisao vas za njega. Če je pomota, prosin, popravite. **Zaveden Slovan.** Prosim tiste članke.

Štev. 863 20.

Razglas.

Za upravo (redno vpelāvanje) občin v Prekmurji je potrebno več občinskih tajnikov. Prekmurci pride na to službo, posebno hromi vojaki. Če Prekmurcov se ne bi zadosta zglasilo, majo dostop tudi drugi.

Lastnoročno pisane prošnje v slovensčimi (v vašoj domačoj reči) se najyložijo najkesnej do 15. marca l. 1920 civ. komisari za Prekmurje v Soboti. Prošnji se naj priloži krstni domovinski list (iz štere občine je) nadalje svedočanstvo, če je šteri prošnik hromi vojak i šolsko svedočanstvo. Lehko se glasi ki je spuno domače vsakdenešnje šole, to zados-tuje. Ki je spuno kakšo srednjo šolo meščansko (polgarsko) itd. naj to svedočanstvo priloži. Plača za službotajništva se sledkar določi.

Vsi, šteri do sprejeti, do mogli iti na tečaj, to je v šolo v Ljubljano na eden ali dva meseca, da se navčijo potrebne reči. Tá šola bo brezplačna pa kido jo obiskavali, dobijo po mogočnosti podporo za njeno obiskavanje.

Murska Soboti, 12. febr. 1920.

Civilni Komisar za Prekmurje

Berbuč s. r.